

3.5 Umění a kultura

1. Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia (V. – VI.) a čtyřleté studium (1. A – 2. A) vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Pomáhá chápat umělecké proměny v historických zkušenostech. Seznamuje s oblastí umění a užitého umění, které je neoddelitelnou součástí každodenního života, vzdělávání estetické výchovy přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem prostřednictvím specifického citění, tvořivosti a kulturního přístupu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování. Organizační zajištění předmětů je realizováno v odborné učebně.

Umění a kultura přispívá svým charakterem a obsahem k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Cílem výuky je rovněž výchova k poznání hudby a základní orientaci v různých druzích a žánrech. Studenti jsou vedeni k hodnocení umění na pozadí historických, společenských technologických změn. Nedílnou součástí výuky je totiž vytváření vstřícné a podnětné atmosféry, na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti, pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti. Hudební výchova vede studenty k poznání hudby cestou zajímavých a podnětných objevů. Jsou vedeni k hudebně estetickému a kulturnímu rozvoji i mimo školu – k návštěvě koncertů, ke sledování hudebních pořadů v rozhlasu či televizi. Vzdělávací obsah je tak realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojuje hledisko tvorby recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala subjektivita a ověřovaly komunikační účinky vyjádření. Cílem je navázat na základy v nižším stupni studia, či na základních školách a na nich stavět další vzdělávání. Vzdělávací obsah HV sestává ze dvou částí- produkce, recepce a reflexe. Hudební výchova rozvíjí hlavní činnosti- vokální, instrumentální, hudebně pohybové činnosti a recepce a reflexi.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

2. Zařazená průřezová témata

Hudební výchova

1.Osobnostní a sociální výchova

a. Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnosti poznávání za podpory smyslového poznání s využitím poslechu
- psychohygiena v dovednostech vokálních, poslechových a rytmických
- kreativita ve vyučování

Zařazení

Rozvoj schopnosti poznávání , poslechové činnosti / 1.,2.,V,VI./INT

Psychohygiena, pozitivní naladění mysli zpěvem/1.,2.,V.,VI./INT

Kreativita/1.,2.,V.,VI./PRO

b.sociální rozvoj

- tvarovat mezilidské vztahy v rámci skupinového a sborového zpěvu
- kooperace a kompetice v oblasti skupinového a sborového zpěvu, mít pozitivní pocit ze skupinové vokální práce

Zařazení

mezilidské vztahy, vokální činnosti/1.,2.,V.,VI./INT

kooperace a kompetice, vokální činnosti/1.,2.,V.,VI./INT

2. Výchova demokratického občana

- v duchu témat je hudba součástí společnosti, je třeba vidět pospolitost hudby se společností
- formy participace občanů v politickém životě jen okrajově v oblasti folkové hudby-texty písní

Zařazení

Občanská společnost a škola/1.,2.,V.,VI./INT

Občan, občanská společnost a stát/1.,2.,V.,VI./INT

Formy participace občanů v politickém životě, populární hudba/2.,VI./INT

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- v rámci folkloru jednotlivých zemí utužovat zájem o lidové písně, národní písně jejich zpěvem, zajímat se o otázky národopisu, rozšiřovat znalosti a informace této oblasti

Zařazení

Evropa a svět nás zajímá, lidová píseň/1.,V.,2.,VI./INT

4. Multikulturní výchova

- kulturní difference aplikovat v textech o populární hudbě, v jejich žánrech upevnit lidské vztahy, a to ve skupinových vokálních činnostech

Zařazení

kulturní difference, populární hudba/2.,VI./INT

lidské vztahy, zpěv ve skupinách/1.,2.,V.,VI./INT

5. Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí hledat v teorii a praxi, ve vlastních zkušenostech

Zařazení

Vztah člověka k prostředí/1.,2.,V.,VI./INT

6. Mediální výchova

- pomocí filmových a poslechových ukázek dle učiva ukazovat kulturní svět, pozitivní vnímání prostřednictvím kulturního zážitku
- ve volných diskusích o hudbě sledovat vliv médií ve společnosti

Zařazení

Fungování a vliv médií ve společnosti, volné diskuse/1.,2.,V.,VI./INT

Výtvarná výchova

1. Osobnostní a sociální výchova

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- Pochopením rozmanitosti vyjadřovacích možností a jejich konfrontace,
- seznámením s historickými styly a jejich transformací v současnosti, utváření si vlastního názoru.
- Kreativita ve vyučování.

Sociální komunikace

- Hodnocením, prožíváním a interakcí v dramaticko-inscenačních
- disciplínách
- Podněty různých oblastí poznávání světa
- Podněty hudby, literatury

Zařazení

Tematický okruh – kresba, malba, grafika, objektová a akční činnost

Možnosti viděného světa, Podněty výtvarným uměním, Podněty hudby / literatury,

Možnosti zobrazování viděného světa

/1.A, 2.A, V., IV./ INT

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**Globalizační a rozvojové procesy**

- Podněty designu

Žijeme v Evropě

- Podněty výtvarným uměním

Zařazení

Tematický okruh – Podněty designu, Podněty výtvarným uměním

/1.A, 2.A, V., IV./ INT

3. Multikulturní výchova**Základní problémy sociokulturních rozdílů**

- Podněty designu
- Podněty hudby / literatury
- Podněty výtvarným uměním

Zařazení

- Tematický okruh – Podněty různých oblastí poznávání světa

/1.A, 2.A, V., IV. / INT

4. Environmentální výchova**Problematika vztahů organismů a prostředí**

- Podněty z různých oblastí, biologie, zeměpisu, fyziky

Člověk a životní prostředí

- Souvislosti vlivů různých oblastí, biologie a fyziky

Životní prostředí regionu a České republiky

- Materiálové vztahy

Zařazení

Tematický okruh – Podněty různých oblastí poznávání světa

/1.A, 2. A, V., IV./ INT

5. Mediální výchova a digitální gramotnost**Média a mediální produkce**

- Podněty elektronických médií, zpracování fotografie, filmu, zvuku

Zařazení

Tematický okruh – Podněty elektronickými médii

/1.A, 2.A,V., IV. / INT